

סדר הלימוד ליום י"א סיון:

סדר לקוטי מוהר"ן היומני:

תורה רסט לשון רבנו זכרוננו לברכה:

מדירת הצדיק נפר מעשה הדור, וסימן לדבר, והיא יושבת תחת תמר (שופטים ד). ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (מגלה יד): 'מה תמר אין לו אלא לב אחד אף ישראל כן': (עד כאן לשוננו, זכרוננו לברכה)

תורה ער

כמו שיש התעוררות מאדם לחברו, כגון כשרואין שאחד אומר בקשות וסליחות בהתעוררות בלב נשבר, אזי חברו מתעורר מפניו גם כן, כי מתעורר מחברו ומתחיל להסתכל על עצמו, ונתעורר גם כן, ומתחיל לומר גם כן בקשות בהתעוררות הלב, כמו כן יש אצל האדם עצמו התעוררות מנה ובה, שמתעורר מתוך דברי עצמו, דהינו שאומר בקשות ותחנונות בהתעוררות וצועק וי לי. ובתוך כך נתעורר מזה ומתחיל להסתכל על עצמו היכן אני, ומי צועק כך, הלא וי לי, לי ממש, ומתחיל שנית לצעק וי לי, לי דיקא. ואף שבתחלה נדמה לו כאלו גם כן אומר באמת כראוי, עם כל זה אחר כך רואין ההפרש בין קדם לאחר כך והבן:

תורה רעא

צריך שיהיה להאדם עזות דקדשה כמבאר בכמה מקומות. כמו שכתוב (אבות פרק ה): 'הוי עז כנמר', וכמו בא לעיל,

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ג'תתיד - אמר מוהר"ת זצ"ל "צדק מצוה שיהיה מצוה רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

וְאִפְלוּ נֶגְד הָרַב בְּעֲצֵמוֹ צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ עֲזוֹת, שְׂיַעֲזוּ פָּנָיו לְדַבֵּר עִמּוֹ כֹּל מַה שְׂצָרִיךְ, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ. וְזֶה שְׂאֶחָד מִקְרַב יוֹתֵר, הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂיֵישׁ לוֹ עֲזוֹת יוֹתֵר, וּמִחֲמַת זֶה מְדַבֵּר עִמּוֹ יוֹתֵר, אֲךָ זֶה תָּלוּי בְּזֶה, שְׂזֶה שְׂיֵישׁ לוֹ עֲזוֹת לְדַבֵּר, הוּא מִחֲמַת עֲבוּדָתוֹ שְׂהוּא עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַרְבֵּה אֶת ה'. וּמִחֲמַת זֶה יֵשׁ לוֹ עֲזוֹת לְדַבֵּר עִם הָרַב, וּמִחֲמַת זֶה שְׂהוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ, עַל יְדֵי זֶה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַרְבֵּה, עַל יְדֵי שְׂמִתְעוֹרֵר בְּיוֹתֵר עַל יְדֵי שְׂמְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ, נִמְצָא שְׂזֶה תָּלוּי בְּזֶה, וְכֵן יֵשׁ כַּמָּה דְבָרִים בְּעוֹלָם שְׂהֵם תָּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְאִין יוֹדְעִין מֵהֵיכֵן הַהֲתַחֲלָה, כִּי כָּל אֶחָד מִתְחִיל מִחֲבֵרוֹ, כִּי זֶה תָּלוּי בְּזֶה כַּנִּלְ"ל:

הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ

הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ (תְּהִלִּים צ"ה), זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם, שְׂשֵׁלָא יְשִׁים לְנֶגְד עֵינָיו כִּי-אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם, הֵן בְּעֶסֶק פְּרַנְסָה וְהַצְטָרְכוּתוֹ, צָרִיךְ שְׂשֵׁלָא יַחֲשֹׁב מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ כַּמוֹבָא בַּסְּפָרִים, וְכֵן בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ לֹא יְשִׁים לְנֶגְד עֵינָיו כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַשְּׁעָה, כִּי כְּשֶׁרוֹצִין לְכַנֵּס בְּעֲבוּדַת ה', נִדְמָה לְהָאָדָם כְּאֵלוֹ הוּא מַשָּׂא כְּבֵד, וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְשָׂא מַשָּׂא כְּבֵד כְּזוֹ. אֲבָל כְּשִׁיחֲשֵׁב שְׂאִין לוֹ רַק אוֹתוֹ הַיּוֹם, לֹא יִהְיֶה לוֹ מַשָּׂא כְּלָל, וְגַם שְׂשֵׁלָא יִדְחָה אֶת עֲצֵמוֹ מִיּוֹם לְיוֹם, לְאֹמֵר מְחָר אֶתְחִיל, מְחָר אֶתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵנָה וּבְכֹחַ כְּרָאוּי, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשָׂאָר הָעֲבוּדוֹת, כִּי אִין לְאָדָם בְּעוֹלָמוֹ כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַשְּׁעָה שְׂעוֹמֵד בּוֹ, כִּי יוֹם הַמְּחָרָת הוּא עוֹלָם אַחַר לְגַמְרֵי. הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ, 'הַיּוֹם' דִּיקָא, וְהָבִי:

הַתּוֹרָה רַעַג

דַּע שֵׁשׁ בָּנִים שְׂמוּלִידִים בָּזָה הָעוֹלָם, אֲבָל יֵשׁ בְּנֵי עֲלִיָּה גְדוֹלִים מְאֹד, שְׂמוּלִידִים נְשָׁמוֹת שָׁהֵם לְמַעְלָה מִהַנְּשָׁמוֹת הַמְתַּלְבְּשִׁים בַּבָּנִים הַנּוֹלָדִים בָּעוֹלָם, כִּי כָּל הַנְּשָׁמוֹת שָׁהֵם בָּעוֹלָם הֵם שְׂשִׁים רְבוּא, וְאִף שֵׁשׁ יוֹתֵר, הֵם רַק מִהַתְּחַלְקוֹת הַנִּיצוּצוֹת. אֲבָל בְּכָל־הֵם רַק שְׂשִׁים רְבוּא. אֲבָל אֵלוֹ הַנְּשָׁמוֹת הַנִּ"ל הֵם לְמַעְלָה מִשְׂשִׁים רְבוּא נְשָׁמוֹת שְׂמַתְּלַבְּשִׁים בָּזָה הָעוֹלָם, כִּי הֵם אֵינָם רְאוּיִין כָּל־לְהַתְּלַבֵּשׁ בָּזָה הָעוֹלָם, וְאִפְלוּ כְּשֶׁבָּאִין בָּזָה הָעוֹלָם, הֵם אֵינָם נְחֻשְׁבִים מִזֶּה הָעוֹלָם כָּל־ל, וְזֶה בְּחִינּוֹת בְּנֵי מִשְׁה, שְׂכָתוֹב בָּהֶם "וּבְנֵי רַחֲבִיָּה רַבּוּ לְמַעְלָה", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה (בְּרִכוֹת ז'): 'לְמַעְלָה מִשְׂשִׁים רְבוּא, כִּי הֵם לֹא הָיוּ נְחֻשְׁבִים בְּכָל־ל הַשְּׂשִׁים רְבוּא, כִּי הֵם הָיוּ לְמַעְלָה מֵהֶם כַּנִּ"ל:

הַתּוֹרָה רַעַד

דַּע שֵׁשׁ רְשָׁעִים שְׂעוּבָדִים וַיִּגְעִים כָּל יְמֵיהֶם כְּדִי לַעֲקֹר עַצְמוֹן מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִתּוֹרָתוֹ לְגַמְרֵי, כִּי הַנְּקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ עֲדִין בְּתוֹכָם, אִף עַל פִּי שָׁהֵם רְשָׁעִים גְּמוּרִים, הִיא מְבַלְבֶּלֶת אוֹתָם, וּמְבִיאָה בָּהֶם הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה וַיִּרְאָה מֵאִימַת הַדִּין הַגְּדוֹל, וּמַחְמַת זֶה אֵינן לָהֶם תַּעֲנוּג מִהַעֲבֵרוֹת וְהַתְּאוּזוֹת שֶׁלָּהֶם, עַל כֵּן הֵם מִתְּאוּיִים וַיִּגְעִים כְּדִי שִׁיִּגְיֵעוּ לְכַפִּירָה גְּמוּרָה בְּדַעְתָּם, חֵם וְשָׁלוֹם, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם עוֹד צַד סָפֵק לְנִטּוֹת אֵל הָאֱמֶת, אֲבָל צְרִיכִים לָזֶה יִגְיֵעַה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, רַחֲמָנָא לְשׁוּבָן, כִּי הִיְהִדוּת שְׂבָהֶם אֵינָה מִנְּחַת אוֹתָם וּמְבַלְבֶּלֶת אוֹתָם תָּמִיד:

בְּהִתְעוֹרְרוֹת הַלֵּב, כְּמוֹ כֵן יֵשׁ אֶצֶל הָאָדָם עֲצֻמוֹ הִתְעוֹרְרוֹת מִנֶּה וְנִבְה, כְּשֶׁאֹמֵר בְּקִשּׁוֹת וּתְחִנּוֹת בְּהִתְעוֹרְרוֹת וְצוּעֵק וַיִּלִּי נִתְעוֹרֵר גַּם כֵּן לְפַעֲמַיִם, שְׁמִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצֻמוֹ מִי צוּעֵק כָּךְ הֲלֹא וַיִּלִּי מִמֶּשׁ וְצוּעֵק הַפֶּעַם הַשֵּׁנִית וַיִּלִּי בְּהִתְעוֹרְרוֹת יוֹתֵר:

תורה רעא

א עַל-יַדֵּי שְׁעוֹשָׁה וְעוֹבֵד הֶרְבֵּה אֶת ה' זֹכָה לְעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה לְדַבֵּר עִם הָרַב וְהַצְדִּיק, וְעַל-יַדֵּי שֶׁהוּא מְדַבֵּר עִמוֹ עַל-יַדֵּי-זֶה נִתְעוֹרֵר בְּיוֹתֵר לְעַבֵּד אֶת ה', נִמְצָא שְׁזֶה תָלוּי בְּזֶה וְכֵן יֵשׁ כַּמָּה דְּבָרִים בְּעֵינֵי עֲבוּדַת הַשֵּׁם שְׁתְּלוּיִים זֶה בְּזֶה וְאֵין יוֹדְעִין מֵהֵיכָן הִתְחַלָּה כִּי כָל אֶחָד מִתְחִיל מִחֲבֵרוֹ:

תורה ערב

א כָּלל גְּדוֹל בְּעֲבוּדַת ה' שְׁלֹא יִשִּׁים לְנֶגֶד עֵינָיו כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁעוֹמֵד בּוֹ, הֵן בְּעַסֵּק פְּרִנָּסָה וְהַצְטַרְכוּתוֹ צָרִיךְ שְׁלֹא יַחֲשֹב מִיּוֹם לְחֲבֵרוֹ כַּמוֹבָא בְּסִפְרֵים, וְכֵן בְּעֲבוּדַת ה' לֹא יִשִּׁים לְנֶגֶד עֵינָיו כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתָהּ הַשְּׁעָה לְבַד, כִּי כְּשֶׁרוֹצִים לְכַנֵּס בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם נְדָמָה לְהָאָדָם כְּאִלוֹ הוּא מִשָּׂא כְּבִד וְאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְשָׂא מִשָּׂא כְּבִד כְּזֹאת, אֲבָל כְּשִׁיחֲשֹב שְׂאִין לוֹ רַק אוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא יִהְיֶה לוֹ מִשָּׂא כָּלל, גַּם שְׁלֹא יִדְחָה מִיּוֹם לְיוֹם לְאֹמֵר מָחָר אֶתְחִיל מָחָר אֶתְפִּיל בְּכּוֹנֵה וּבְכַח כְּרָאוּי וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, כִּי אֵין לוֹ לְהָאָדָם בְּעוֹלָמוֹ כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתָהּ הַשְּׁעָה שְׁעוֹמֵד בּוֹ, כִּי יוֹם הַמְּחָרָת הוּא עוֹלָם אַחַר לְגַמְרֵי "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ" (תְּהִלִּים צ"ה ז) הַיּוֹם דִּיקָא:

תורה רעג

א יֵשׁ צְדִיקִים גְּדוֹלִים מְאֹד שֶׁהִנְשָׂמוֹת שְׁמִמְשִׁיכִים לְבִנְיָהֶם הֵם

עולה על דעתם זאת לא היו נוסעים ממנו ואפלו בנותיו וחתנו
שיחיו כלם נסעו משם אחר ראש השנה כי לא עלה על דעתם
שיגיע הסתלקותו כל כך מהרה אף על פי שבאמת אם היינו
משימים לב קצת היינו רואים בעינינו שהוא סמוך מאד
להסתלקותו ושהוא חי בנס בכל רגע ורגע והוא זכרוננו לברכה
בעצמו העיר לבנו פעמים אין מספר והודיע לנו בכמה לשונות
שסמוך מאד שיגיע, אך בעוונותינו הרבים לא שמנו לבנו לזה
והיה נדמה בעינינו שאי אפשר שהשם יתברך יעשה זאת לקח
מהעולם אור צח וכו' וכו' כזה בימים האלה, ועל ידי זה אבדנו
מה שאבדנו מה שהיינו יכולים לשמע ממנו עוד אך ברוך השם
אשר חמל עלינו בחסדו וזכינו מקדם לשמע ממנו הרבה שיש בו
די להחיות כל העולם לדורי דורות:

והנה היה רחוק מאד לכתב התורה הזאת מחמת שאמרה בקול
נמוך והיה אז רעש גדול ובלבול בשעת אמירת התורה מה שלא
היה כן בשום תורה שאמר בחייו אך אף על פי כן השם יתברך
ברחמיו חזק את לבבי לשום לב היטב לדבריו וחזרתי התורה עם
החברים שתפסו קצת ובפרט עם רבי דב שהיה תפסן נפלא
וסדרנו בינינו רב התורה וכתבתי מה שזכרנו והבאתי לפני
אחר ראש השנה ותקן מה שחסרנו בה וגם חזר עמנו מה שלא
זכרנו כלל עד שגמרתי אותה קדם יום הכפורים והיה רצוני
להראות אותה לפני עוד הפעם קדם יום הכפורים ולא אסתייע
מלתא גם נכספתי מאד לדבר עמו פנים אל פנים על אודותי ולא
יכלתי להעז פני לדבר עמו מחמת גדל חלישותו ושאר מניעות:
נד בערב יום הכפורים נכנסנו אליו וברך אותנו כל אחד ואחד
בדרך תמיד אבל היה אז מאים קצת ונפל אימה ובושה גדולה

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ג'תתכ"ג - אמר מוהר"ש"ל "צדק מצוי מקוה שיהיה מצד מספרי רבנו יהיה תיקון רב"ל" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

לְכָל מִי שֶׁנִּכְנַס אֵלָיו לְהִתְבָּרֵךְ וְאִי אֶפְשָׁר לְצִיר נֹרְאוֹת הַדֶּרֶת
קְדֻשָּׁת פָּנָיו הַמְּאִירִים אֲזוּ בְּעֶרְב יוֹם הַכַּפּוּרִים כְּשֶׁנִּכְנְסֵנוּ אֵלָיו
לְהִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁרֵינוּ שׁוֹכְנֵינוּ אֲזוּ לְקַבֵּל בְּרַכְתּוֹ, הִיא הַבְּרָכָה שֶׁקִּבְּלָנוּ
מִמֶּנּוּ קֶדֶם הַסֵּתֶלְקוֹתָיו אַחַר כֵּךְ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים לֹא נִכְנַס לְהִתְפַּלֵּל
עִמָּנוּ יַחַד כְּדַרְכּוֹ תָּמִיד רַק הִתְפַּלֵּל בְּחִדְרוֹ כְּמוֹ בְּיוֹם שְׁנֵי דְרָאשׁ
הַשָּׁנָה בַּנִּזְכָּר לְעִיל:

קֶדֶם נְעִילָה לֹא יִדְעֵנוּ מִי יִתְפַּלֵּל נְעִילָה וְאִמְרָנוּ לְשֶׁאֵל אוֹתוֹ
זְכוּרֵנוּ לְבְרָכָה בְּעֶצְמוֹ וְנִתְעוֹרְרָתִי בְּעֶצְמִי לִילֵךְ אֵלָיו לְשֶׁאֵלוֹ כִּדִּי
לְזִכּוֹת לְקַבֵּל פָּנָיו הַנּוֹרְאוֹת אֲזוּ וְאִמְרָ רַבִּי נִפְתָּלִי שְׁגַם הוּא רוֹצֵה
לִילֵךְ בְּשִׁבִיל כְּוָנָה זֹו וְהִלְכְנוּ שְׁנֵינוּ יַחַד וּבֵאֵנוּ אֵלָיו וְנִכְנְסֵנוּ לְחִדְרוֹ
בְּאֵימָה וּבִירְאָה כִּי תָּמִיד בְּכָל עֵת שֶׁרְצִינוּ לְכַנֵּס אֵלָיו נִפְלַעְלֵנוּ
יְרָאָה וּבּוֹשָׁה, וּמִחֲמַת זֶה הָיָה תָּמִיד קָשָׁה עָלֵינוּ מְאֹד תְּחִלַּת
הַכְּנִיסָה לְחִדְרוֹ וּבְפֶרֶט בְּעֵת הַזֹּאת בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים סָמוּךְ לְנְעִילָה
סָמוּךְ לְהַסֵּתֶלְקוֹתָיו כְּשֶׁנִּכְנְסֵנוּ לְחִדְרוֹ וְעַמְדָנוּ עַל הַפֶּתַח בְּבִהְלָה
וּבְאֵימָה שָׁאֵל בְּקִצּוֹר עַל מָה בָּאֵנוּ? עָנִינוּ וְאִמְרָנוּ בִּירְאָה מִי
יִתְפַּלֵּל נְעִילָה וְתַכְּף הַפֶּה בְּיָדוֹ עָלֵינוּ כְּאֹמֵר לָכוּ לָכוּ אֵינִן לִי עִתָּה
עֶסֶק בְּזֶה עֲשׂוּ לָכֶם מַה שֶׁתִּרְצוּ אַחַר כֵּךְ בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים
נִכְנְסֵנוּ אֵלָיו עִם הָעוֹלָם וְהָיָה חָלוּשׁ מְאֹד וְלֹא הִרְאָה פָּנִים
שׁוֹחֲקוֹת:

סֵדֶר לְקוּטֵי עֲצוֹת הַיּוֹמֵי:

ח שְׂמִיעַת קוֹל נִגּוּן עַל כְּלֵי זָמֵר מִמִּנְגֵן כְּשֶׁר לְשֵׁם שָׁמַיִם הוּא דָּבָר
גָּדוֹל, כִּי עַל יְדֵי זֶה מְכַנִּיעִין וּמְבָרְרִין הַמְּדַמָּה וְדוֹחִין הָעֲצָבוֹת רוּחַ
וְזוֹכִין לְשִׂמְחָה וְעַל-יְדֵי זֶה נִשְׁמַר הַזְּכוּרֹן דְּהֵינּוּ לְזִכָּר בְּעֶלְמָא
דְּאֵתִי, וְלָהֶבֶין הַרְמָזִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְרַמֵּז לוֹ בְּכָל יוֹם לְהִתְקַרֵּב
אֵלָיו. גַּם עַל-יְדֵי יְכוּלִין לְהַשְׁיֵג בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (שֵׁם

(נד).

ט על ידי הנגון של הצדיק הגדול האמתי, הוא מעלה את הנשמות שנפלו לאפיקורסות הנ"ל שאין עליה תשובה (שם סד).
 י הנגונים של יללה ועצבות שמזמרים הרשעים על פי רב הם מזיקים להעולם מאד, כי דרך העולם למשך אחריהם על ידי זה. וכשהצדיקים מזמרים אותם בשבת. הם מעלין ומתקנין אותם (שם רכו).

יא נגון וכלי שיר יש להם כח גדול להמשיך את האדם לשם יתברך, ועל כן טוב לאדם להרגיל את עצמו להחיות את עצמו בכל פעם על ידי איזה נגון, לשמח את נפשו ולדבק את עצמו לשם יתברך על ידי זה, בפרט בשבת ויום טוב וחתנה של מצוה (שם רע"ג)

סבלנות

א בשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה הוא מעין עולם הבא, וזה זוכין על ידי ודוי דברים לפני התלמיד חכם. ואז יזכה לידע, שכל מה שעובר עליו כל ימי חייו הכל לטובתו, כי הכל מחמת אהבה שהקדוש ברוך הוא אוהב אותו. וזה עקר שלמות הדעת של האדם, שלא יבעט ולא יתבלבל מהרפתקאות שעוברין עליו רק יאמין שהכל לטובתו הנצחית.

סדר ספורי מעשיות הימני:

ושם היה מדבר, וילכו לנפשם כל אחד ואחד לבקש לו אכל לנפשו, כי באותו המקום לא היו רגילים הספינות לבוא לשם, כי היה מדבר, ועל כן לא היו מצפים שם על איזה ספינה לשוב למקומם והלכו שם במדבר לבקש אכל, ונתפזרו הנה והנה כל

אֶחָד וְאַחַד.

וְהָלַךְ הַבְּחוּר הַנַּ"ל בַּמִּדְבָּר, וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ, עַד שֶׁנִּתְרַחַק מִן הַסֶּפֶר; וְרָצָה לָשׁוּב, וְלֹא יָכוֹל; וְכָל מֵה שֶׁרָצָה לָשׁוּב, נִתְרַחַק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁרָאָה שְׂאִי אֶפְשָׁר לוֹ לָשׁוּב, וַיֵּלֶךְ בְּאֲשֶׁר יָלַךְ וְהָלַךְ שָׁם בַּמִּדְבָּר, וְהָיָה בְּיָדוֹ קִשְׁתֹּת שֶׁהָיָה מִצִּיל עֲצָמוֹ נֶגֶד הַחַיּוֹת רָעוֹת שֶׁבַּמִּדְבָּר, וּמֵצֵא שָׁם אֵיזָה דְבָרִים לֶאֱכֹל וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ, עַד אֲשֶׁר יֵצֵא מִן הַמִּדְבָּר וּבָא אֶל מְקוֹם (יָשׁוּב), שֶׁהָיָה שָׁם מְקוֹם פָּנוּי, וְהָיָה שָׁם מַיִם וְאֵילָנוֹת סָבִיב סָבִיב שֶׁל פְּרוֹת, וְהָיָה אוֹכֵל מִן הַפְּרוֹת וְשָׁתָה מִן הַמַּיִם וְנִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ לֵישֵׁב שָׁם מִסֶּפֶר יָמֵי חַיָּיו, כִּי בְּלֹא זֶה קִשְׁתָּה לוֹ לָשׁוּב אֶל הַיָּשׁוּב,

וּמִי יוֹדֵעַ אִם יִגִּיעַ עוֹד לְמְקוֹם כְּזֶה, אִם יִנְיַח הַמְּקוֹם הַזֶּה וַיֵּלֶךְ לוֹ? עַל כֵּן הָיָה בְּדַעְתּוֹ לֵישֵׁב שָׁם וְלַחַיּוֹת שָׁם יָמֵי חַיָּיו, מֵאַחַר שֶׁטוֹב לוֹ שָׁם, שֶׁהָיָה לוֹ הַפְּרוֹת לֶאֱכֹל וְהַמַּיִם לְשָׁתוֹת וְלִפְעָמִים הָיָה יוֹצֵא וְרוֹבֵה בְּקִשְׁתּוֹ אֲרָנֶבֶת אוֹ צְבִי, וְהָיָה לוֹ בְּאֲשֶׁר לֶאֱכֹל גַּם הָיָה צָד לְעֲצָמוֹ דְּגָיִם, כִּי הָיָה שָׁם דְּגָיִם טוֹבִים מְאֹד בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו לְבַלּוֹת שָׁם יָמֵי חַיָּיו.

סֵדֶר שְׁלֵחוֹ עֲרוּךְ הַיּוֹמִי:

סימן תנג (א) אלו דברים שיוצאים בהם ידי חובת מצה בחטים ובשעורים ובכוסמין ובשבולת שועל ובשיפון (והמנהג ליקח לכתחלה חטים) (מהרי"ל) אבל לא באורז ושאר מיני קטניות וגם אינם באים לידי חימוץ ומותר לעשות מהם תבשיל: הגה ויש אוסרים (טור והגהות מיימוני פ"ה ומרדכי פ' כל שעה) והמנהג באשכנז להחמיר ואין לשנות מיהו פשוט דאין אוסרים בדיעבד אם נפלו תוך התבשיל וכן מותר להדליק בשמנים הנעשים מהם ואינן אוסרים אם נפלו לתוך התבשיל וכן מותר להשהות מיני קטניות בבית (ת"ה סימן קי"ג) וזרע

אקליז"א (מהרי"ל) ועני"ם אליינד"ר אינן מיני קטניות ומותר לאכלן בפסח כן נ"ל: (ב) העושה עיסה מן החטים ומן האורז אם יש בה טעם דגן יוצא בה ידי חובתו בפסח: (ג) אם לא ביררו החטים מאכילת עכבר אין בכך כלום: הגה וכן אם לא ביררו ממנו אותו דגן שצמח מיהו צריך לראות שאין בו כל כך שלא יהא ששים כנגדו מן ההיתר (הגהות מיימוני בשם סמ"ק ות"ה סימן קי"ד): (ד) החטים שעושים בהם מצת מצוה טוב לשמרן שלא יפלו עליהם מים משעת קצירה ולפחות משעת טחינה ובשעת הדחק מותר ליקח קמח מן השוק: (ה) האידנא אסור ללתות בין חטים בין שעורים: (ו) שקים שנותנים בהם קמח כל השנה אם רוצה ליתן בהם קמח ומכבסים אותם יפה צריכים להתיר קודם הכבוס כל התפירות שבהם בקצוות או אם הם מטולאים: (ז) כשמוליכים השקים שיש בהם קמח מהרחיים אסור להניחם על גבי בהמה שאין אוכף או עור עב תחת השק: הגה וכן יזהר לכתחלה שלא להניח הרבה שקים עם קמח זה על זה במקום שאפשר (מרדכי ס"פ אלו עוברין): (ח) נוהגים לנקר הרחיים משום דזמנין נתנו בהם תבואה לתותה לסולת ונוהגים שקמח הראשון שנטחן אחר הניקור שומרים אותו עד לאחר הרגל: הגה ואנשי מעשה רגילים לילך בעצמם אל מקום הרחיים לראות הם בעצמם לטחינת קמחיהם (מרדכי): (ט) צריך לטחון החטים יום או יומים לפני הלישה ואם טחנו בערב פסח יש אומרים שאסור ללוש מצה בו ביום לפי שהקמח בשעת טחינה רותח ומחמם המים והעיסה נוחה להחמיץ:

סימן תנד (א) אין יוצאין לא בפת סובין ולא בפת מורסן אבל לש הוא את העיסה בסובין ובמורסן שבה ויוצא בה ויוצא במצה מסלת נקיה ביותר ואין אומרים אין זה לחם עוני: הגה וטוב לכתחלה שלא לעשות המצה רחבה יותר מדאי דהוי

חוק נתן ולא יעבור

ג'תתכ"ד - צמח מורה רנ"ת זצ"ל "צדק צני מוקוה שדך צהד מספרי רבנו יהיה תיקון רכ"ל" -
חוק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

כאשישה (מהרי"ו): (ז) עיסת הכלבים בזמן שהרועים אוכלים ממנה יוצאים בה ואם לאו אין יוצאים בה שאין זו משומרת לשם מצה: הגה כך הם דברי הרמב"ם אבל יש אומרים הטעם משום שאינו קרוי לחם כל זמן שאין הרועים אוכלים ממנו וכן נראה עיקר (טור י"ד סימן ש"ל ור"ש בפירוש דמסכת חלה פ"ק): (ג) ליכא בזמן הזה דידע למחלט הלכך כל מין חליטה אסור: (ד) אין אדם יוצא ידי חובתו במצה גזולה במה דברים אמורים כשגזל מצה אבל אם גזל חטים או קמח ועשאו מצה יוצא בה שקנאה בשינוי ודמים לבד הוא חייב לו (ולענין ברכה עיין לעיל ריש סימן תרמ"ט):

סדר לקוטי תפלות היימני:

יח: ובכן תרחם עלינו גואל חזק, ותגאלנו מהרה משלש עבודות רעות, שהן עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים ותשמרנו ותצילנו תמיד מפגם עבודה זרה חם ושלום, שהוא פגם האמונה ולא תעלה ולא תבא על לבנו שום מחשבה זרה ובלבול כלל בכל הדברים הנוגעים לאמונתך הקדושה, רק תרחם עלינו בהמלתך הקדולה ותשפיע עלינו אמונתך הקדושה, ותטע ותקבע בלבנו אמונה שלמה וישרה זכה וצחה ונקיה, קדושה וטהורה מכל סיג ופסלת, ולא אפגם באמונתך הקדושה כלל:

יט: מלא רחמים מלא רחמים, מלא חסד מלא רצון מלא טוב אדון האמת והאמונה, תן לנו במתנת חנם ונדבת חסד, אמונה הקדושה ולא יעלה על לבנו שום קשיא ובלבול וחקירה כלל בעניני האמונה הקדושה, רק נזכה לאמונה שלמה וישרה באמת כראוי כרצונך הטוב הוציאנו מאפלה לאורה מחשך לאור גדול, מעבדות לחרות, מפגם האמונה לאמונה שלמה באמת:

כ: ותרחם עלינו, ותזכנו ותגאלנו מעצם מרירות העבדות הקשה

וְהַכְבֵּדָה וְהַמָּרָה מְאֹד שֶׁהִיא תַּאֲוַת הַמִּשְׁגָּל אֲשֶׁר גָּלוּת וְעַבְדוּת שֶׁל תַּאֲוָה רָעָה וּמָרָה הַזֹּאת עוֹמֵד וּמִתְגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּכָל עֵת, עַד אֲשֶׁר מָרְרוּ אֶת חַיֵּינוּ בְּעַבְדוּת קָשָׁה וַיַּעֲבְדוּ בָנוּ בַּפָּרָד, כִּי אֲשֶׁר אֶתָּה יַדְעָתָ אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וּבְעוֹזְנוֹתֵינוּ הַרְבִּים "כָּלוּ בִּיגוֹן חַיִּי וּשְׁנוֹתַי בְּאַנְחָה, כָּשָׁל בְּעוֹנֵי כַחֵי וְעֲצָמֵי עָשָׂשׁוּ, וַיִּכְנַע בְּעַמָּל לְבִי נִכְשַׁלְתִּי וְאִין עוֹזֵר":

כא: אָבִי אֲדוֹנֵי יוֹצְרֵי וּבּוֹרְאֵי, מַלְכֵי וּקְדוֹשֵׁי גּוֹאֲלֵי וּפּוֹדֵי, הַצּוֹפֵה לְרָשָׁע וְחָפִץ בְּהַצְדָּקוֹ וְרוֹצֵה בְּטוֹבָתִי בְּאַמֶּת, וְחוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נְדָח, רַחֵם עָלַי בְּחַמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה וְהוֹצִיאֵנִי מֵעַבְדוּת לְחַרוּת "חֲנַנֵּנִי ה', רְאֵה עֲנִי מִשׁוֹנְאֵי, מְרוֹמְמֵי מִשְׁעָרֵי מָוֶת" גְּאֲלֵנִי מִשַּׁחַת, פְּדֵנִי מִמָּוֶת, הוֹצִיאֵנִי מִבֵּית עֲבָדִים פְּדֵנִי מִשְׁלַשׁ עַבְדוּת הַלָּלוּ, הַצִּילֵנִי מִפְּגָם אֲמוֹנָה וּמִפְּגָם הַבְּרִית וּמִבְּזוּי אֲנָשִׁים וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי שְׁלֵא אֲבִיזָה שׁוֹם אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַזְכֶּה לְקַיָּם דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה שֶׁהִזְהִירוּ 'אַל תְּהִי בָּז לְכָל אָדָם':

כב: וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתַעֲזֹרֵנִי תָמִיד בְּעֲזָרְתְּךָ וּבִישׁוּעַתְּךָ הַגְּדוֹלָה שֶׁאַתָּה נִזְהָר מְאֹד מִשְׁפִּיכוֹת דָּמִים, וְלֹא אֲבִיזָה וְלֹא אֲבִישׁ שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא אֲלִבֵּין פְּנֵי חֲבֵרֵי חַם וְשְׁלוֹם אֲנָא ה', שְׁמַרְנֵי וְהַצִּילֵנִי מִזֶּה, מֵהַ שְׁפָגְמַתִּי בְּזֶה מִנְּעוּרֵי, וְהַלְבֵּנְתִּי וּבִישְׁתִּי פְּנֵי חֲבֵרֵי וְרַבּוֹתֵי, בְּשׁוֹגֵג אוֹ בְּמִזִּיד בְּאַנָּם אוֹ בְּרָצוֹן:

כג: אֲנָא ה' מָלֵא רַחֲמִים, עֲזֹרֵנִי וְזַכֵּנִי לְתִקּוֹן כָּל זֶה מִהֲרָה וְתִסְבַּב בְּרַחֲמֶיךָ סְבוֹת לְטוֹבָה בְּאִפְּן שְׁאֲזַכֶּה לְהִתְוַעֵד יַחַד עִם כָּל הָאֲנָשִׁים שֶׁבִישְׁתִּי אוֹתָם, אוֹ פְּגַמְתִּי בְּכַבּוּדָם וְאַזְכֶּה לְרַצוֹתָם וּלְפִיָּסָם וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ תִּתֵּן בְּלִבָּם שִׁימְחָלוּ לִי בְּמַחִילָה גְּמוּרָה בְּאַמֶּת, וְלֹא יִשְׁאַר בְּלִבָּם שׁוֹם רָשָׁם וּקְפִדָּא כָּלֵל וְאִם יֵשׁ מֵהֶם שֶׁכָּבַר נִפְטְרוּ לְעוֹלָמָם, אוֹ אִם לְפַעֲמִים יֵצֵא עֲתָק מִפִּי, וּפְגַמְתִּי בְּכַבּוּד אֲנָשִׁים שְׁמַתוּ כְּבָר,

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ג'תתכו - צמח מורה רנ"ת זצ"ל "צדק צני מקוה שדך צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רכ"ל" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

וּמְכַל שֶׁכֶן אִם בְּעֹזֶנּוֹתַי הָרַבִּים פָּגַמְתִּי בְּכָבוֹד חַכְמִים וְצַדִּיקִים
וּכְשָׂרִים שֶׁכָּבַר מִתּוֹ וְהִלְכוּ לְעוֹלָמָם, אָנָּה ה', רַחֲמָן אֱמֶתִי, הַנְּנִי
מִפִּיִם אוֹתָם, וְהַנְּנִי מִבְּקֶשׁ מַחִילָה וְסְלִיחָה וְכִפְּרָה מִכְבוֹדָם הַגָּדוֹל,
כִּי חָטָאתִי עֲוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי נִגְדָה וְנִגְדָה, וּפָגַמְתִּי בְּכָבוֹדְךָ (וּבְכָבוֹדָם),
חָטָאתִי לְאֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכַמָּה אֲנָשִׁים צַדִּיקִים וְחַכְמִים וּכְשָׂרִים
שֶׁפָּגַמְתִּי בְּכָבוֹדָם בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם, נַעֲנִיתִי לָהֶם וְלַעֲצֻמוֹתֵיהֶם
הַקְּדוֹשִׁים, יִמְחְלוּ לִי:

כד: אָנָּה ה', מְחַל לִי סְלַח לִי כִּפֹּר לִי, וְתֵן בְּלִבְךָ כָּל הַצַּדִּיקִים
וְהַחַכְמִים וְהַכְּשָׂרִים וְכָל הָאֲנָשִׁים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּכָבוֹדָם בְּחַיֵּיהֶם
וּבְמוֹתָם, כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן, שֶׁכָּלָם יִמְחְלוּ וַיִּסְלְחוּ לְעֹזֶן עֲבֹדָה אֲשֶׁר הֵעֲוָה
נִגְדָה, וַיָּשׁוּבוּ אֵלַי וַיִּרְחַמוּנִי וַיַּעֲתִירוּ בְּעַדִּי לְאֵל עֲלִיוֹן וַיִּמְלִיצוּ טוֹב
בְּעַדִּי תָמִיד לְפָנַי כִּסֵּא כְבוֹדְךָ, וַיִּבְקְשׁוּ עָלַי רַחֲמִים וַיַּעֲמְדוּ בְּעֶזְרָתִי
לְגַאֲלָנִי וּלְהַצִּילָנִי מִכָּל רָע, בְּאִפְנֵי שְׂאוֹנָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
לְפָנֶיךָ וְלַעֲמֹד בֵּין הַצַּדִּיקִים הָאֱמֶתִיִּים לְעוֹלָם הַבָּא, וַיְהִי חֶלְקִי
עִמָּהֶם אַחַר פְּטִירָתִי מִן הָעוֹלָם:

כה: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מָלֵא רַחֲמִים רַבִּים, אָב הַרַחֲמָן מָלֵא מִשְׁאֲלוֹתַי
בְּרַחֲמִים, הוֹרְנִי מַה שְׂאֵדְבַר, הַבִּינֵנִי מַה שְׂאֵשְׂאֵל, זַכְּנִי וּגְאֲלֵנִי
וּפְדֵנִי מִכָּל שְׁלֵשׁ עֲבוֹדוֹת הַלָּלוּ זַכְּנִי לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה דְקָדְשָׁה וּלְתַקוּן
הַבְּרִית, וּלְכַבֵּד אֶת אֲנָשִׁים וְלֹא אֲבִיָּה מַעֲתָה שׁוֹם אָדָם בְּעוֹלָם
וְאִפְלוּ בְּמַחֲשַׁבְתִּי לְבַד לֹא אֶהְיֶה בּוֹ לְכָל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם וְאִזְכָּה
לְהֶאֱמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּכָל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם אִפְלוּ בְּהַפְּחוֹת וְהַגְּרוּעַ
שְׂבִי שְׂרָאֵל, שֶׁכָּלָם חֲשׁוּבִים וַיִּקָּרִים מְאֹד בְּעֵינַי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכָלָם
מוֹכְנִים וְרֵאוּיִים לְקַבֵּל כָּל טוֹב וְכָל כָּבוֹד וּגְדָלָה שֶׁבְּעוֹלָם, וַיְכֻלִּים
לְזַכּוֹת לְכָל הַמַּעֲלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא:

כו: וּנְזַכָּה עַל יְדֵי תִקּוּן שְׁלֹשׁ מִדּוֹת אֱלֹהֵי הַתְּפִלָּה בְּשִׁלְמוֹת, וְתַעֲזְרֵנוּ
לְהַתְּפִיל תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ כְּרְאוּי בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, עַד שֶׁנְּזַכָּה עַל
יְדֵי הַתְּפִלָּה לְהַמְשִׁיךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לָנוּ וּלְזַרְעֵנוּ וּלְכָל עַמֶּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל (וּבִפְרָט לְפָלוּגֵי בֵּן פְּלוּגֵי) כִּי אֵל מֶלֶךְ רּוֹפֵא נְאֻמָּן וְרַחֲמָן אֶתָּה
וּנְזַכָּה עַל יְדֵי תְּפִלוֹתֵינוּ שְׁכָל הָעֹשִׁבִים וְכָל שֵׁיחַ הַשְּׁדָה כְּלָם כְּאַחַד
יַחְזִירוּ וַיֵּשׁוּבוּ כָּל כַּחוֹתָם לְתוֹךְ דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה שֶׁלָּנוּ שֶׁהוּא דְבַר
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא שְׁרֵשׁ הָעֲלִיּוֹן, וַיִּכְלְלוּ כָּל הַכַּחוֹת שֶׁל כָּל
הָרְפוּאוֹת שֶׁל כָּל הָעֹשִׁבִים וְהַסְּמִים שֶׁבְּעוֹלָם בְּתוֹךְ תְּפִלוֹתֵינוּ,
וְתִהְיֶה תְּפִלָּתֵנוּ בְּשִׁלְמוֹת גְּדוּלָּה כְּלוּלָּה מְכֹל טוֹב מְכֹל הַכַּחוֹת שֶׁל
כָּל הָעֹשִׁבִים וְכָל שֵׁיחַ הַשְּׁדָה לְמִינֵיהֶם, וְתִזְכְּנוּ לְהַעֲלוֹתָם כְּלָם
לְפָנֶיךָ לְרִיחַ נִיחּוּחַ לְהַחֲזִירָם וּלְהַשִּׁיבָם לְשְׁרֵשׁ הָעֲלִיּוֹן עַל־יְדֵי
תְּפִלָּתֵנוּ שֶׁתִּהְיֶה כְּלוּלָּה מְכֹלָם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נְזַכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַכַּחוֹת
שֶׁל כָּל הָרְפוּאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְתוֹךְ לֶחֶם וּמִים וּלְתוֹךְ כָּל הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר נֹאכֵל וְנִשְׁתֶּה, עַד שִׁיִּהְיֶה לָנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ
וּלְכָל מַכְאוּבֵינוּ עַל יְדֵי כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם בְּלִי שׁוּם רוּפְאִים
וְדַאקְטוֹרִים כָּלֵל, רַק אַתָּה בְּעֶצְמְךָ וּבְכַבּוּדְךָ תִּרְפְּאֵנוּ רְפוּאָה
שְׁלֵמָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּי אֲנִי ה' רוּפְאֶךָ":